

I. N. D. J. C.

DISSERTATIO PHILOSOPHICA

De

FORTITUDINE,

Quam,

Cum adprobatione,

Amplissimæ Facult. Philosophicæ,

In

REGIA ACADEMIA ABOENSI,

P R Æ S I D E

Viro Amplissimo & Præclarissimo,

DN. ERICO FALANDRO,

Hebr. & Græc. Ling. Prof. Publ. & Ord.

& Academiæ h. t.

R E C T O R E M A G N I F I C O

Pro Gradu Magisterij

Candidæ eruditorum censuræ submitte

PETRUS A. LACONIUS

Wex: Smolandus.

In Auditorio Max. ad diem 29 Julij,

Anni 1681.

Excusa à JOH. WALDIO, Reg. Univ.

Aboeni. Typogr.

Reverendissimo in Christo Patri ac Domino,
DN. M. JONÆ SCHARINIO,
Diœc. Wex: Episcopo longè dignissimo,
Consistorij ibidem Præsidi amplissimo, Gy-
mnasique Ephoro; promotori meo indubi-
tatissimo, devotâ mente & obsequioso ani-
mo æternûm suspiciendo.

Admodum Reverendo & Præclarissimo,
DN. M. JONÆ ZEPHYRINO,
Civitatis Wexionensis Pastori meritissimo,
Consist. Eccles. Seniori, Diæcesios Archi-
præposito, promotori summè devene-
rando.

Pl. Reverendis & Clarissimis Dominis:
DN. M. PETRO PLATINO, in Reg.
Gymnasio Wexionens. S.S. Theol. *Lectori*
primario, Consistorijq; Adessori laudatissi-
mo, Mecænati & fautori multis nomi-
nibus honorando.

DN. M. SVENONI FAGELINO,
Pastori in Nydshj vigilantissimo, & in ter-
ritorio Austroburgensi præposito accura-
tissimo, fautori & evergetæ honoris & ob-
servantiæ cultu prosequendo.

Pl. Rev. & Clariss. Viris, in prædicto Gy-
mnas. S.S. Theol. & Philos. *Lectoribus* So-
lertissimis, Consistorijq; Adessoribus com-
mendatissimis, promotoribus & fautoribus
perpetuâ animi observantiâ colendis.

Quotiescunque considero, Mecenates & Patroni, saevissimas bellorum procellas, quae multos annos quodam veluti aestiva patriam nostram concusserant, turbaverant, toties praesagit animus, hasce nebulas peccata nostra promeruisse, nec immerito. Hoc enim civivite aestimantis lacrymae jure oboriantur, dum consideraverint, strepitum armorum quasi fulmen conflasse, & apud nos validum fragore ita detonuisse, ut hostes in grandinis modum densa tela fuderint. Sed, cheu, quot mala etiam hoc anno audiuntur! dum pagi, imò integrae Civitates incendio exhausta nunciantur. hoc verò aliud quid denotat, quam quòd est signum irae divinae? miseriae proinde hujus Civitatis non indolescere quis potest? quae ignis nuper tam acriter corripuit, inque omnes ferme aedes tam late fudit incendiū, ut neque imbribus, neque aquis fluvialibus extinguere posset. hinc tristis facies ejulantium, erat totaque Urbe discurrentium liberorum, ut solet, & faminarum, qui neque sibi neque alijs consulere poterant, sed, quid viverent, quidve peterent, ambiguae, complere vias sternique per agros ceperant, in rerum eventum intentae. quid dicam de Templo, per multas regiones celebri, jamque igne ita consumpto, ut longo tempore non resurgat. huic, huic, inquam hostis pepercit, ignis verò illud sedavit. O pra-

pena peccati! Verùm inter has perturbatio-
nes rerum gratulandum tamen est, quod Reg.
hoc Athenæum sing. Dei clementiâ, contra ma-
lorum voluntatem, servatum sit. Hoc pacto
ostendit Deus, studia omni statui in R. p. neces-
saria esse. Inter gratulantium proinde nu-
merum & ego existo, dum mihi, post specimina
aliquot in examinibus edita, ab Ampl. Facult.
injunctum est disputationem elaborare, meq;
Deus tam benigno oculo aspexit, ut exercitium
hoc in Reg. Universitate defendere mihi conces-
sum. Quod vestris nominibus, Mæcenates &
Patroni propensissimi, inscribere ausus eram,
vilitate quidem muneris deturbatus, ast vestro
salitò favore fretus, vos non centùm quid, sed
quo animo offertur, gnaviter deliberaturos, o-
mnem hesitationem abjeci. Hasc itaq; pagellas
vultum vestrum serenum subire permittatis,
mihiq; in turbido hoc seculo sequioris fortune
impetu sepe jaçtato, singularem favorem
porrigatis, obnixè oro obtestorq;, qui ero

Reverendissimi Patris,

Tuz Adm: Reverend. Dignitatis,

Vestrarumq; Pl. Reverend. Claritatum.

Humillimus & officio-
sissimus cultor

P. LACONIUS.

Auctor & Resp.

Σὺν Θεῷ τῷ Τεισμεγίστῳ.

THESIS I.

V Sum Fortitudinis egregiæ virtutis, non solum fuisse ante, sed post lapsum generis humani, multis probare argumentis, operæ pretium non duximus, cum id loquantur Historiæ, confirmet docti, imo prostant exempla Bellica & Togata, Græcorû, Romanorum, & Suecorum, et notû est. Quid ergo manifestæ experientiæ obnitimur? Et si principia virtutum moralium omnium in universum hominibus congenita, quarum specula luculentissima nulli unquam ætati defuere, certò demonstrantur, & hominiarum virtutum naturæ proensione capax est, quid obstat, quin fortitudo in mortalibus aduc vigeat? Hinc multi non du-

bitarunt, huic primum inter cæ-
teras virtutes assignare locum:
hæc enim circa omnium difficil.

Conf. lima versatur, ut in conservanda
Magis. religione, in propulsandis ho-
Com- stibus, & iis defendendis, qui nobis
ment. sunt charissimi, hæc quat. virtus,
Erbic. nulli noxia est, dummodò colla-
P. 23. tur ut sonat canon, abusus, &
maneat rei verus usus.

THESES. II.

Quumque omni fermè tempo-
rem obtinuit, ut ij, quibus ar-
gumentum aliquod elaborare vo-
lupe fuit, si modo fausto omine
progredi, inque nullam partem
à proposito deviare cupiant in
rei susceptæ tractatione, mox vo-
cum in ipsa occurrentium am-
biguitatibus amoliendis, primam
impendant curam; horum E. ve-
stigiis insistentes, terminū opta-
tum faustò conamine Attingere
conemur. A Fortitudinis autem
Etymologiâ nobis initium fiat,
quæ potius à ferendo, quam pla-

gas inferendo, vel ferendo dici 3. *Esse*
potest, ut monet Arist. quorum *cap. 9.*
illud audax potest, hoc vero
minimè cum magis interdus cò
animi habitus requiratur.

THESES. III.

Proximum est, ut variam Forti-
tudinis acceptionem attendamus,
cum ab Authoribus eam in alio
& alio significatu adhiberi mani-
festum sit. Sumitur itaque vo-

cabulum Fortid: variè (a) pro *Tryg-
phor.*
contentu quorumlibet periculo- *Exerc.*
rũ, quomodo in malis & pessimis *Ethic.*
est, discernenda proinde est For- *pag. 670*
tit. vera à speciebus notis; quod
fiet, ubi objectum & finis patens.

(B) Pro corporis robore; sic di-
citur Hercules fuisse fortis, sic
Milo, si historiis fides habenda,
qui taurum stantem, non solum
loco movere, sed, quò vellet,
gestare poterat. ita brutis tribui-
tur, quæ tamen ferocia potius,
quàm fortitudo dicitur. (C) Im-

Scalig.
l. b. 1. de
glans.

propriissime pro celeritate & for-

*Lib. 1.
de Leg.
Conf.
el. Hor.
nej. p.
363.*

moderate, (δ) pro continentia, & temperantiâ; Sic Plato: majori fortitudine opus est ad voluptatē vincendam, quàm dolorem. Maximè propriè fortitudo illa dicitur quæ circa fiduciam & metum versatur, id est confidenti & intrepido animo esse docet.

THESES. IV.

Supereft, ut paucis Synonymi vocis dispiciamus, quæ apud auctores colligi Solent. dicitur alia Græcis ἀνδρεία ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς, à viro quòd in viris maximè reperiatur sic quidam virtutem derivant à viro, quòd ab eo cui natura major ut plurimum dotes contulit, magis exigatur: ita nostratibus, Man/Manhafftigheet. Verùm heic multos mihi Obstrepere scio præsertim quòd multæ fœminæ ob fortitudinem, immortalis gloriâ posteris relictâ, hujus etiam virtutis æque videantur capaces quod ratio svadet, & exempl.

De

Deboræ, matris septem filiorum *Jud. 4.*
Judithæ, Estheræ, Semiramidis, *2. Macc.*
Amazonum, aliarumq; abundè te- *7.*
stantur; Hic tamen observa, deno-
minationem fieri à potiori, quòd
maximè digna virtus sit sexu vi-
rili, & in eo frequentius quam
in muliebri reperiat. præterea,
quoniam duo maxima fortitudo
in homine agit, debilitatem sci- *Paral.*
licet ex animo expellendo, & ani- *part. 5.*
mi magnitudinem efficiendo;
proinde ad suas actiones requirit
temperamentum calidius, cor spi-
rituosius & compactius, quâ con-
stitutione fæminæ rarò excellunt;
non tamen mulieres planè & in
totum hic excluduntur.

THESES. V.

Postquam ita vocis Originem
& variam ejus significationem,
quâ fieri potuit brevitate discussi-
mus, talem subiungimus defini-
tionem: *Fortitudo est virtus moralis,*
mediocritatem servans circa metum
& fiduciam, honestatis & publicæ uti-
latis gratiâ. De-

THESES. VI.

Definitio resolvitur in Genus & differentiam. Generis loco virtutem posuimus; differentia petitur à causa formali, quæ mediocritas audit. Cum v. in mediocritate aliæ etiam virtutes conveniant, ideo, ad ulteriorem distinctionem, deducitur differentia etiam ab objecto interno quod denotatur per Affectus, metum scilicet & confidentiam; & externo ut sunt Formidabilia sive φοβερά quæ terrorem incutiunt.

Conf. Seme. Anstic. Ethic. l. 4. cap. 1.

THESES. VII.

Hæc terribilia duplicis sunt generis. Quædam enim sunt ὑπὲρ ἀνθρώπων, utpote terræ motus, inundationes, fulmina, dæmonum illusiones, eaque quia supra hominis constantiam posite sunt, vir fortis, ut homo, metuit, aliter enim facere signum esset hominis stupidi & insani; talis Xerxis Culticia, dum in Græciam transiens in Hellespontum compedes

Arist. cap. 7. sext. of Herod. lib. 8.

inij-

inijceret & eum verberari jubere.
Vir proinde fortis in periculis
erit impavidus, sed ut homo,
non autem ut brutum, lapis &
truncus, in quibus nullus est
intellectus, & omnia temere non
adeat, sed tantum honesta, magno
consilio & ratione. quid? quod
potius sit fugere si extra Reip. &
damnum fiat, quam inconsidera-
te periculis se exponere. Quæ-
dam vero sunt καὶ ἀνθρώπων,
quorum quedam semper metu-
enda & fugienda, ut scelera omnis
generis eorumque pœnæ; quæ-
dam indifferenter se habent, for-
midandæ si nostrâ culpâ nobis
contingant, sin minus, excelsô
animo ferendæ; ut paupertas,
morbus, orbitas, infamiæ, plagæ.
sed hæc materia fortitudinis pri-
maria non sunt. infamiam enim
rectè metuit optimus quisque,
Paupertas, plaga, etsi semper
metuenda non sint, fortis tamen
statim non est, qui ista non me-

ruit; cum malefici supplicia intrepide quandoque adeant, plagas etiam nequam servi contemnant, fortes tamen *principaliter* non sunt. Morbos verò & calamitates magno animo tolerare, etsi fortitudini affine est, fortitudinis tamen primò & propriè non est.

Arist.
1.6.Etb.
rex. 88.
conf.
Horm.
1.3.5.5.

THESES. VIII.

Maximè a. vir fortis circa rem omnium horribilissimam *mortem scilicet Bellicam* honestissimam & pulcherrimam, ut proprium & primar. objectum versatur, quæ pro defensione patriæ, pro aris & focis, religione, verbo tant. pro lege & Grege appetitur. Hac morte nihil est terribilius, cum sit ultimum vitæ, omniumque mundi bonorum privatio. Hinc felices à Scriptoribus prædicantur, quibus contigit hoc modo mori; unde Cicero: *O fortunata mors que matura debite pro patria potissimum est reddita.* hæc considerans *Epaminondas*, veluti gra-

Arist. 3.
Etb.
cap. 6.

vid.
Just. 1. 6
c. 8. 5
Waler.
M. 1. 2.
cap. 6.

gratulabundus patriæ expiravit.
 Non tamen mors omnis huc per-
 tinet, quam vel in mari tempe-
 stas, vel morbi vis adfert, quo-
 niam in ea huic virtuti & ejus
 præclaris factis locus adeò non
 sit. Vir quidem fortis mortem
 non recuset, ita tamen ut morte
 suâ de multis præclarè mereatur.
 Hinc Æneas naufragium metuens,
 in verba querula prorupit :

----- Οὐτέρῳ, quaterῳ, beati, Virgil.
 Quæ ante ora patrum, Trojæ sub mæ- Æneid.
 nibus altis, l. 1. p. m.

Contigit oppetere;

Tantum de Objecto speciali.

THES. IX.

Generale objectum est vel
 prim. vel secundarium. Illud
 τὰ Φοβερὰ constituunt, de quibus
 actum est, hoc τὰ ῥαλλία fiduci-
 alis, hoc est, omnia, quæ requi-
 runt animi confidentiam, ut præ-
 cipui labores, molestiæ, vigiliæ
 &c: quibus sæpè resistendum est,
 circa prius v. fortitudo magis

As

ver-

versatur. Nam omnes hæ acti-
ones, quamvis sint molestæ, vo-
luptatem tamen capit vir fortis
præcipuam respectu finis, qui est
honestas & patriæ salus; licet
ratione Objecti fortitudo bellica
etiam versetur circa fiducialia,
omnes enim abeunt in bellum,
spe victoria, nemo ut cædatur,
nisi secundariò & exeventu.

*Clar.
Wen-
deleri
Phil.
Pract.
cap. 4.*

THESES. X.

Causa finalis, ut in virtutibus
reliquis, ita & hic, honestas, quæ est
anima virtutis omnis, qui autem
vel lucri causâ, vel spe honoris
& prædæ, duriuscula aggrediuntur,
ad scopum alium collimant,
& inordinati finis circumstantiis
peccant.

*Exc. A.
Kemp.
Phil.
moral.
cap. 6.*

THESES. XI.

Expositâ sic definitione Forti-
tatem nominali, quàm reali, ipsa
divisio nobis occurrit, quâ in *Te-
gatum* & *Bellicam* secari solet.
Hæc autem ab alterâ differt, (1)
Objectis, hæc enim circa mortem
bel-

bellicam imperterritè obeun-
 dam, versatur; illa in rebus ad-
 versis, extra bellum, magnò ani-
 mo superandis & tolerandis, vel
 in foro vel curiâ, exilio, perse-
 cutionibus, imò ipsâ morte occu-
 patur, & non minus in togâ ani-
 mi desideratur magnitudo, quàm
 sagò & bellonâ fervente, hinc
 multi eam præferunt. 2. *Subjctis.*
 sæpè n. fortitudine excellunt bel-
 licâ, qui togatâ non item. Fortis
 Alexand. fortis Cicero, sed diversâ
 fortitudinis specie; ille in bello,
 hic foro & curiâ, dum *Casilina*
 furoribus non tantum fortiter se
 opposuit, sed eapropter à Clodio
 ejusque complicibus exilio mul-
 ctatus, novercantis fortunæ inju-
 rias fortiter sustinebat. His annu-
 merantur Martyres, qui pro
 confessione veri numinis, acer-
 bissimos cruciatus & mortem
 ipsam sustinent, indeque fortitu-
 dinis laudem merentur.

Vid.
Vende-
lin. Ph.
morat.
l. 1. c. 13.

For-

THESES. XII.

Fortitudo apparens, quæ à vera FINE differt (circa illam enim aliqui adiguntur ad pericula adeunda, non honestatis, sed utilitatis, jucunditatis aut alterius rei gratiâ) continet 5, species: quarum prima se offert

Vid. B. Politica, quæ in defensione patriæ, urgentibus legibus, præmiis aut pœnis exercetur. Hoc pacto pugnatum est sub Astyage contra Syrum, qui parte exercitus à tergo positâ, mortem ijs, ni vincerent, denunciavit. ita Corcyræi apud Thucyd. l. 3. c. 13. horum verò virtus conferri cum alterâ Fortit. nequit, dum non amore honestatis, sed metu & necessitate compelluntur.

*Vid. B. Politica,
Syllëst.
Coll.
Ethic.
Disp. 6.
Justit.
l. 1. c. 6.*

THESES. XIII.

Experientialis deinde ventilanda occurrit, quæ animum addit illis, qui antea aliquoties ex ejusmodi periculis salvi evaserunt: hæc aliàs εραβωληνῆ audit, quòd præ-

præcipuè conspicitur in veteranis
& exercitatis militibus. Verum
licet initio pugnae, prompti ac stre- *Tbur-*
nui apparent, cognita tamen pe- *cyd. l. 5.*
riculi magnitudine, & successu
opinionis non respondente, in
fugam effusi, cæteris, qui ut
turpitudinem effugiant, ad mor-
tem usque perdurant, deteriores
sæpè existunt. Neque tamen
fortitudo planè est sine experi-
entiâ, quod heic non intendo;
sunt enim fortes bello, consiliis *Magir.*
validi, & ut secernenda ab hac *Coron.*
temeritas, sic conjungenda cum *virt.*
mente. *l. 3. c. 8.*

THESES. XIV.

Tertia Species *Iracundia* audit,
quæ sæpè facit, ut inertes arma-
tos adorianur, namque pugnaces
audaculi & temerarii, qui iræ fu-
rore & vindictæ cupiditate saltim
accensi, pericula intrepidè adeunt,
fortes revera non sunt, vera enim
fortitudo non est, nisi in bonis
& prudentibus. Hæc autem etiam

in malis & stultis Virtus præterea
ex electione agit ratione & pro-
pter honestatem; quæ quomodo
in iracundo inveniuntur, non
viden. Exempla hujus generis plu-
rima legantur apud Auctores; seu
de Carthaginensibus mediam
quasi in mortem irruentibus, Loc-
crens. & Persis &c. Sed dices? Ira
tamen est cos fortitudinis? Amba-
bus manibus concedo, quòd ma-
ximum ad pericula subeunda est
incitamentum, modo tamen
ratione & honestatis studio du-
catur, inque excessum non abeat.

THESES XV.

Quarta species fortitudinis,
propter spem, dicitur *animositas*
in adeundis periculis, excitata
propter spem evasioneis aut victo-
riæ, verum hanc longè à fortitu-
dine esse sic demonstro (α) in
verâ fortitudine, spes à bonitate
causæ & rectâ conscientia profi-
ciscitur; in hac autem omnis fi-
ducia in externis præsiidiis con-
sistit.

Vid.

Florus

l. 2. 15.

Justin.

l. 20. 3.

Curr.

l. 5. 4.

Col. 9v.

moral.

l. 3. c. 8.

ἰσχυρῶς, *ἰσχυρῶν δὲ προΐστων καὶ ὀϊμεθρο-*
σκόμοι (β) vir fortis, tam præ-
 visa, quàm repentina pericu-
 la subit, cum spe fortes saltim
 prævisa adeant; cum tamen ma-
 jor in repentinis, quàm prævisis
 periculis fortitudo sita sit, & ita
 spe cadentes, animo & clypeò
 abiectò fugam turpiter capel-
 sunt. (γ) Fortes ad mortem
 usque constantiam servant; hi
 verò spe & auxiliis destituti,
 animum despondent. Inter
 hos numerari possunt ij, qui dia-
 bolicis artibus stuporem indu-
 cunt membris, nè aut in bello
 vulnerentur, aut ullum ex icò
 dolorem sentiant; cum tamen
 medicamenta nulla sint quæ
 Passiones corporum naturales
 avertere possunt, neque in pote-
 state humanâ situm sit nihil do-
 lere; hic enim esset ἀνάσθητος,
 omni sensu destitutus & impius.
 unde prohibuit Deus, ne essent
 inter populum ejus malefici in-
 can-

Deute.
18. 10.
Vid.
Annos.
D. Of-
and i.

incantatores, &c. fatius est mor-
tem honestam oppetere, quàm
hujusmodi remediis vitam com-
parare, cum aliàs præmium au-
ferant à Diabolo maturum, ut
exempla dolenda demonstrant.

THESES XVI.

Ultima species propter igno-
rantiam, est animositas in adeundis
Periculis ex periculi ignorantia
profecta, qua Tyrões & Novitij
plerūq; gaudent, qui periculi ma-
gnitudinem ignorantes, bellum
dulce putant. Tale exempl. habe-
m^o de Argivis contra Lacedæmo-
nios pugnantibus, qui censebant il-
los Sicyonios esse quos sæpè antea
vicerant, re autem animadversa
Lacedæmonios esse, in pedes sese
protinus conjecerunt. hinc pro-
verbium natum: *Dulce bellum in-
expertis.*

Ad istis
D. Ditb
marf.
System.
Ethic.
l. 3. Ex. 3

THESES XVII.

Sicut cæteris, ita & huic vir-
tuti sui hostes, sua extrema. Hinc
scopuli utrinque hi cavendi;

Aud

Audacia scilicet in excessu; *Timiditas* & *ignavia* in defectu. Quæ hic non pro affectibus naturalibus sumuntur; hæc enim ratione non extrema, sed virtutis sunt objectum, Sed pro habitibus vitiis. Audaciæ vitio obnoxius erat A. Magnus, dum rem ausus incredibilem, magisq; ad famam temeritatis, quàm gloriæ insignem, in urbem hostium plenam præcipitem se immitteret. Tales erant *Celta*, qui prælium iniverunt cum fluctibus marinis, prius aquâ obruti, quàm in fugam versi. Optimi proinde imperatores tantam temeritatem acerrimè punierunt.

D. Licentib. Coll. Eth. Ex: 6.

Curt. l. 9. c. 50.

Æliam. Var. hist. l. 12. Conf. præd. Cl. Hor. p. 384.

THESES. XVIII.

Ignaviæ & timiditatis exempl. fuit *Sardanapalus*, qui se suaq; in incendium mittere, quàm cum hoste congredi maluit. *Timidus* *Pisander*, qui, nè umbram suam mortuus videret, metuit. *Timidi* omnes *αυτοχρητες*, qui nullo præ-

textu excusari queunt, præsertim cum ex proposito vitam suam abbreviaverint; In casu enim tali deest Fortitudinis objectum, mors scilicet honesta & bellica, Peccant præterea contra jus Divinum, *non occides*; & humanum, *Nemo est Dominus suorum membrorum*.

THES. XIX.

Obiter etiam notandum, Timidum, Audacem & Fortem, idem habere objectum; versantur enim circa formidabilia, & fiducialia; non tamen *eodem modo*, Timidus omnia metuit, & spe destituitur; Fortis eandem servat, & ducitur honestate; Audax ante periculum est promptus, solus quasi omnem velit impetum periculorum sustinere, cum vero ad pugnam ventum sit, primus resilit, animum cum armis abiciens. E-
Virg. Lib. 12. jusmodi Mars est in lingua ventosâ & pedibus fugacibus, Fortes verò sunt taciti & quieti, non ante tem-

te tempus sibi victoriam pollicen-
tes, quia norunt Martem esse du-
bium & fortunam belli variam,
neq; desistunt, nisi aut gloriose
vincunt aut occumbunt. Et hæc
ad fortitudinis declarationem;
nunc quæstiones circa eandem
breuiter decidendæ.

DISQUISITIO I.

*An per Fortitudinem duello congre-
di liceat?*

Perversitatem Seculi ita nunc
invaluisse videmus, ut à mediocri-
tate quam omnes jure divino & na-
turali sibi præscriptâ, servare tene-
entur mortales, tanto intervallo
declinent, ut rarò dentur, qui eam
sequentes, in excessum vel defe-
ctum non abeant; Inter hos meri-
tò numerâtur illi, qui uno alteroq;
vi verbo se ita laesos esse existi-
mant, ut mox ad duella ruant (qua-
res aliter ope Magistratus com-
poni non posset) tonitrua vibrent,
gravitatem suæ personæ exagger-
ant, ignem ex naribus spirent, &

Vid.
Lev. 19.
18.
Matth.
5. 43.
Conf. el.
Itter
Syn: 1.
3. c. 2.

Med.
Freidl.
in 5.
prac.

Vid.
Wende-
leri pol.
c. 2. q. 1.
Liebēt.
alsoq;

vitz suæ aut alterius telam misere
re abscondant! Quàm verò longè à
Fort. remoti sunt, testantur
Cordati. Non enim verbo Deo
non rectâ ratione, non legibus
publicis, non Magistratus ductu
sed solâ insaniâ, Belluarum instam
effertati, blasphemias despumant.
Hinc mirum non est, quod rem
ut dictu sædam, visu horrendam
pijsq; detestabilem, execrentur
multi. Ut vero omnis ansa cav
villandi Adversantibus præcida
tur, dist. Inter singularem in V
T. ad certum facinus instinctum.
Exemplo Davidis cum Goliatho
congrredientis: & exvili causâ ab
ominandum abusum. Vel inter
Monomachiam laudabilem & vi
tuperabilem, illa ex animo Divi
næ gloriæ illustrandæ, & boni pu
blici promovendi cupido, prove
nit, præcipuè si auctoritate publi
câ fulciatur; Hæc vero ex solâ vi
dictæ prurigine nata, & hactenus
depicta. prior certâ ratione salvari
potest,

potest, licet semper non condu-
cat, cum nonnunquam vincat ro-
bustior, & salus Reipublicæ in ma-
ximum adducatur periculum. Po-
sterior vero nequaquam. At
regeris: Honestum est famam tu- *Obj.*
eri, quam negligens crudelis est;
honor namq; seu fama & vita pari
passu ambulant. Observa tamen *Resp.*
quod existimatio vel fama scom-
matibus & petulantis alicujus pro-
vocatione non læditur. Verissi-
mum enim est hoc: *Quod infam-*
ia non aliunde, quàm ex propriâ tur-
pitudine oriatur. Deinde vita Ad-
versario adempta reparari non
potest, fama vero potest. Hinc
sano instituto leges & judicia in
Rep. constituta, nè quisquam pri-
vato ausu sibi vindictam sumat:
& nunquam sanè tuta staret *Resp.*
si quoties quis injuriâ afficitur, in-
tegrum ei fuerit, injuriantem ad
ad arma provocare & contra ho-
nestas leges Reip. & sanum con-
sensum summi Magistratus, Rem-

Steid.
l. 6. p. 12.

Keck.
Syst.
pol. l. 1.
cap. 22.
vid. phi-
los mor.
part. 2.
p. 437.

pub. Cive Spoliare. Vir itaq; for-
tis, salvâ existimatione, duellum
reculare potest. Ita laudatur Ca-
rolus V. quod Francisco Gall. Re-
gi non comparuerit. Addo
hoc, quòd non animi ignavi esse
se provocanti statim non sistere
Nomen enim Fortitudinis ven-
mereri cupiens, nihil faciet, nisi
quod recta ratio, quod leges, Ma-
gistratus & salus publica fieri jubet
& requirit. Tale proinde duellum
Diaboli inventum audit, nec ali-
ter ab Heidero prædicatur, nec
sine causâ; ejusmodi enim ag-
grediuntur periculum æternæ da-
mnationis, nisi singulari Dei gra-
tiâ præveniantur; potissimum
dum temerariè, cum summo ira-
cundiæ fervore, vel ebrietate pro-
fundâ, congressus talis contigerit.
Hic tamen accuratè notandum,
quod duellum private tum lici-
tum est, cum illi præter jus & fas,
manifesta inferatur vis, quam aliâ
ratione *nequaquam* evitare potest,
quæ

quæ aliàs à Ictis, moderamen in-
culpatæ tutelæ, nominari adsolet.

DISQUIS: II.

*Utrum citra laesionem Fortis. Strata-
gemmatibus uti liceat?*

Nobilis & satis ardua est quæ-
stio, quæ à Doctissimis viris in u-
tramq; partem disputari solet. In
negantium autem castra transe-
vntes primò audiamus. Dicunt

(α) quod hâc ratione videatur *Lipf. 5.*
quis proximum suum fallere, & i *Pol. 4. 17*

ta dolus, fide exulante, irrepit,

(β) huic sententiæ applaudens *Lib. 13.*
Polybius: quidam, ait, populi in

tantum abhorrebant à machina-

tionibus & dolis struendis, ut nec

hostes suos vellent per fraudem

vincere, censes neq; splendidâ

neq; firmam ullam victoriam, ni-

si quis palam ex condicto depug-

nans, animos quoq; deiecisset ad-

versariorum. (γ) huc alludieten *Florus*

sentia aurea: Eam vir sapiens & *l. 1. c. 12.*

Sanctus veram sciat esse victori- *P. m. 12.*

am, quæ salvâ fide & integra di-

Curt. l. 4. c. 13. gnitate paratur. Ita orbis ferme
domitor Alexander: Palam ag-
gredi certum est. Hinc Cicero
Lib. 1. Off. Nemo qui fortitudinis gloriam
consecutus est, insidiis & malitiis
laudem est adeptus, nihil enim ho-
nestum est, quod justitiâ vacat.
Ita ab hac parte acies satis parata
est; cujus proinde turmæ an no-
stra jungenda vexilla? ita habe:
speciosè magis, quam verè hæc
dicta esse, cum quædam fraudum
genera concessa indubitatò scia-
mus. (1) Si enim hostem, qui ex-
trema meritis est supplicia, fas sit
perdere, spoliare, occidere, nil in-
tererit, apertè id fiat, an non.
quid? quod natura jubet, ut nos
quibuscunq; armis defendamus;
fraus vero est instar armorum (2)
Sæpe etiam necessitas, quæ lege
caret, postulat insidias, cum ho-
stes nostri sint potentiores, & ad-
paratu bellicò instructiores. (3)
Tutius esse dolo, quàm apertè
hostem vincere quis ignorat? Ec-
enim

enim multorum hominum san-
 guinem pro fundere, regiones va-
 stare, civitates incendiis delere, o-
 mnia bellum apertum consequun-
 tur (4) Nobis sacra exempla etiam *Jos. 8. 2*
 favent. Josua enim civibus Haij *2. Sam.*
 ex mandato Dei, insidias struxit, *5. 23.*
 ubi insidiis locatis, alij hoste lacer- *Juditb.*
 sitò terga verterent, fugam simu- *cap. 3.*
 lantes; hostes vero effusò se-
 quentes agmine, extra mœnia
 Urbis tandem deleti sunt. Ex-
 empla sim. apud auctores pro- *vid.*
 stant. (5) addo & hoc, quod do- *Curt.*
 lus sit licitus, si à Rep. à justo Magi- *l. 9. 8.*
 stratu mandatus, si justà in causâ *Just. l.*
 & justo bello. Sententia *Poly-*
bii & aliorum superiùs allata, sic
 hisce nostris conciliari possunt,
 quòd stratagemmata à quibusdam
 repudientur, non tam ob inju-
 stitiæ opinionem, quàm ob exi-
 miam quandam animi celsitudi-
 nem, quam præ se tulerant, in-
 terdum & ob virium fiduciam.
 Ad dictum *Flori* respond. dist.
 cum

cum accuratissimis Politicis, inter fraudem, quæ fidem frangit, & quæ fidem non attingit. illa est illicita, hæc in bello permiffa. ex quo Græci accusantur, dum pacem simulantes Trojam occupant. hinc reliqua dubia discuti possunt.

Hæc sunt, candide Lector, quæ pro temporis ratione de hâc materiâ, adducere animus fuit, teq; majorem in modum rogo ut, cum *Bonis*, hæc mitiorem in partem interpreteris, & quæ desiderantur, humanitate suppleas. Te v. cavillator, qui aliena semper carpis & aliquid laude dignum rarò præstas, valere jubemus, Tibi dictum illud diligentem legendum tradentes:

Laudarier à turpibus, infamia vera est:

Laus est hominis maxima, displicere pravit.

Μόρω σοφῶ Θεῶ ἑμῆ καὶ δόξα εἰς τὰς αἰῶνας τῶν αἰῶνων ἀμήν.

ADDITAMENTA.

1. Specificam differentiam Ethicæ Polit. & Oeconomicae docti improbant.
2. Prestat in reverentiam Numinis pro vita à Latrone redimenda, nummorum jacturam facere, quam Sanctissimum Dei nomen indebitè usurpare. Cont. Libenthalium.
3. Notitiæ quædam nobis connoſcuntur.
4. Pneumatica cum Metaphysicæ vel Physicæ malè confunditur.
5. Conceptus Spiritus, Spiritui finito & infinito communis est.
6. Licet Ethnici virtutibus non salventur, Deo tamen illæ suo modo placent.

Ἐυκαίρως ὡς τῆς ἀνδρείας γράψαι ἐπε-
 χείριστος, καὶ ταύτην τὴν ἀρετὴν ἡμῶν
 ἐπιτρέπειν, τούτης γὰρ μάλις ἐν τῷ παρόντι
 λόγον ποιητέον ἡμῶν κακοπαθῆσαι τῷ καινῷ τῷ
 διὰ πρὸς ἀφανισμῷ. πῶς δὲ δεῖ τούτην διαπρά-
 ξασθαι τὴν ἀρετὴν τούτῃ διὰ τὴν πεπαιδευ-
 μένωσ ἐπιδείκνυς. ἀξιὸν ἔν ἐπιχειρῆσαι
 ἡμῶν καὶ εὐτυχία προσεύχομαι. Ἐρῶσ.

Pereximio Dni. Candidato fautori &
 amico dilecto ita occupatillius
 aus paucis gratulatur.

P R A E S E S

Ad

VIRUM-JUVENEM

*Eximiâ eruditionis & virtutum co-
ronâ stipatum,*

DN. PETRUM LACONIUM Smol.
Philosophiæ Candidatum, Sympatrio-
sam & amicum per dilectum; Pro Gradu *Ma-
gisterii*, De FORTITUDINE, intrepido
animo publicè disputantem:

Iliacis mansit pugnax Agamemnon
in armis,
Fortitèr opperiens danda tropæa sibi.
Multùm sudando, veterum de more
Laconum,
Verbaque nervosè pauca loquendo
simul,
Ingenium monstras placidum, vegetum,
arma manusq;
LACONI hinc meritò, pulchra bra-
béa refers.

L. Mq.

*Tantillum licet occupatus
dedit*

ELIAS Til. Sandzj/
Med. Doct. & Prof.

Pereximio ac Prestantissimo

DN. PETRO LACONIO, Philo-
sophiæ Candidato perindustrio, de *For-*
titudine solertèr disputanti; Amico & fau-
tori meo adamando:

UT data sunt Cervis ingentia Cornus
frustra

Ni fuerit Virtus animusque in pectore præ-
sens;

Sic benè nummati sunt & quos copia dives
Extulerat; ni sint tam fortes quam Arce-
midorus.

Ut Plutarchus ait. LACONICULTE satellites
Aonidum; monstras quæ possint fortia facta
Esse & sic dici, discursu quem satis ampla
Nostra facultas pernovit; Congratulor ausis
Ergò tuis; cedant felici sidere cuncta
Quæ captas! Deus & faciat te vivere
longum!

L. Mq; quamvis impeditior gra-
tulabar

Dab. Raptissimè
Aboæ, prid. Cal.
Julij, An. 1681.

SIMON R̄ĀĒP̄O Aboëns.
Ph. Pr. & Rat. Prof. Ord.

Præstantissimo

DN. PETRO LACONIO
Phil. Candidato meritissimo, Fautori,
amico & fratri perdilecto, pereximios in
Philosophia profectus hoc elegiaco
gratulatur.

EX animo gratulor tibi nunc Doctif-
sime PETRE
Et Hilari corde prospera quæque
precor.

ERICUS COLLINUS.
Past. Arc. Aboëns.

VIRO - JUVENI Pereximio

DN. PETRO LACONIO,
Philosophiæ candidato & à teneris annis
commilitoni honoratissimo, disputationem
suam inauguralem edenti, hæc bina
disticha reliquit.

Hosles cum vicit de gentis gloria miles
faciat: LACONI fortior hoste tuos es.
Prælia forti animo tractas ut fortis Achilles,
Hinc nomen fortis tibi manet atque decus!

MAGNUS FLORINUS.

Philosophie Candidato Pereximio

DN. PETRO LACONIO,
Pro gradu Magisterii subtiliter dis-
senti, Fautori & Sympatriotæ
honorando

EN mi PETRE tuos compensat rite
labores,
Dum caput exornat Pallas amica
manu.

Ergo felici viridem mox sydere laurum
Accipito, & patriæ haud immemor,
esto tuæ.

*Subitò licet, gratulabundus
tamen scripsit*

PETRUS COLLIANDER
Wexionensis.

1870

REPORT OF THE

COMMISSIONERS OF THE

LAND OFFICE

FOR THE YEAR

1870

ALBANY:

1871

W. H. BROWN, PRINTER.

ALBANY, N. Y.

1871

W. H. BROWN, PRINTER.

ALBANY, N. Y.

1871